

[Anders Andersen.]

regering betragter den udvikling, der er i gang. Det svar, som statsministeren afgav, gav udtryk for, at hvis det svar, der kommer fra den engelske regering på baggrund af de stedfindende embedsmandsforhandlinger, ikke giver et tilfredsstillende resultat, vil man indanke sagen for EFTA. Jeg vil gerne spørge, om der, hvis sagen indankes for EFTA, ligger denne procedureregulering, at der efter proceduren skal foretages forhandlinger imellem de to parter, og om sådanne forhandlinger i så fald kommer til at foregå på regerings-, altså på ministerniveau. Vi føler os ikke helt overbevist om, om man ikke snarere i første omgang i stedet for dette tilsagn om at ville indbringe sagen for EFTA-rådet burde have gjort sagen til genstand for en direkte forhandling på ministerplan. Vi havde ønsket dette fra landbrugets side, og vi havde håbet på et positivt svar fra statsministeren.

Vender vi os til det andet område, nemlig kødeksporten til Sverige, må vi sige, at de forhåbninger, man havde næret på baggrund af adskillige udtalelser, i allerhøjeste grad er blevet gjort til skamme. I 1958 eksporterede vi 97 pct. af den samlede svenske kødimport, i 1965 eksporterede vi under 20 pct. til Sverige. Det vil altså sige, at vi så sandelig ikke som EFTA-land har fået andel i den importudvidelse, der har fundet sted på det svenske område. Vi har derfor også ønsket, at der her skulle optages direkte forhandlinger mellem de danske ministre på den ene side og de svenske ministre på den anden. Nu henviser man det til forhandling på Nordisk Råds møde. Jeg ved nok, at der skal være embedsmandsforhandlinger først, og det betragter jeg som noget positivt; det er jo et forberedende arbejde, der skal gøres, men ellers henviser man det til forhandling på Nordisk Råds møde. Jeg kan sige, at vi er meget utilfredse med, at man nu vil koble dette principielle problem, EFTA-problemet, sammen med Nordisk Råds møde. Jeg ved ikke, om sådanne forhandlinger på Nordisk Råds møde — og det vil jeg da gerne have at vide — skal være separate med de svenske ministre, det fremgår ikke af svaret. (Statsministeren [J. O. Krag]: Selvfølgelig!). Jeg har fået det indtryk også af det, som udenrigsministeren har

sagt her i dag, at det er et led i forhandlingerne i Nordisk Råd, men det skal kun glæde mig, hvis denne fortolkning har været forkert. Enten har jeg været for dårlig til at læse det — jeg har nu for øvrigt ikke været ene om den fortolkning — eller også må statsministeren have været for dårlig til at udtrykke sig klart. Men vi havde altså hellere set, at man separat havde ført forhandlinger om dette og om muligt inden Nordisk Råds møde.

Jeg vil i denne forbindelse gerne pege på, at der jo har været tale om en nordisk toldunion; og for at der ikke skal være nogen som helst misforståelse på dette område, kan jeg sige, at man skal ikke forvente dansk landbrugs tilslutning til en nordisk toldunion, heller ikke om man kæder disse problemer sammen med problemerne vedrørende afsætningen af danske landbrugsvarer til Sverige eller andre nordiske lande. Der er helt andre vitale interesser for dansk landbrug inde i dette billede, fordi vi frygter, at en nordisk toldunion vil begrænse mulighederne for forhandlinger om et andet markedsforhold. Jeg er jo i den lykkelige situation, at jeg tror at kunne sige, at samtlige eller i hvert fald omtrent samtlige andre store erhvervsorganisationer er enige i dette synspunkt. Vi frygter også den nordiske toldunion fra dansk landbrugs side, fordi vi tror, vi må regne med, at det vil betyde en omkostningsforøgelse, og er der noget, vi er særligt følsomme over for økonomisk set inden for landbruget, så er det disse stigende omkostninger, som vi ikke har nogen rigtig reel mulighed for at hente dækning for på de udenlandske markeder. Jeg ønsker at sige dette for at klargøre stillingen på dette område.

Det andet spørgsmål var udenrigsministerens glæde over den forståelse, der var kommet mellem England og Irland, og ligesom i en randbemærkning i sin tale nævnte han, at det måske ville få betydning eller konsekvenser for dansk landbrug. Jeg kan naturligvis ikke dele den glæde. Det er muligt, at det kan være af værdi for forholdet mellem England og Irland, men resultatet af denne forståelse er, at Irland har fået forøget sin smørkvota til omtrent det dobbelte eller fra 13.000 t til 23.000 t. Yderligere skal man, hvad der måske ikke